Kronika Szkolna.

Jednoklasowej publicznej szkoły
powszechnej w Strzegomiu, gm. Osiek,
pow. sandomierskiego.
Okrąg szkolny warszawski.

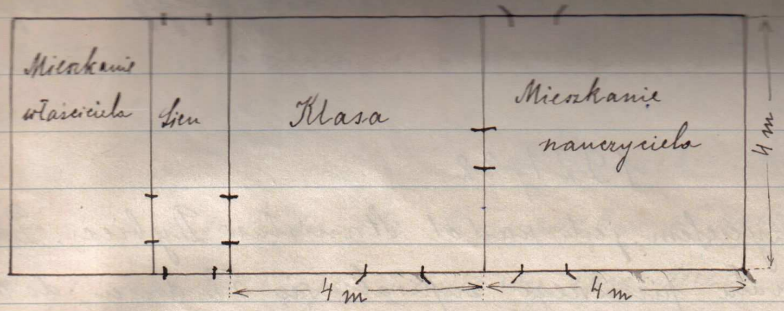
Zaczęta od dnia 1 kwietnia 1926 r.
przez Stanisława Drózda.

Nazwa „Strzegom" niewiadomo od czego pochodzi,
czy czasami nie od słowa strzyżenia owiec, któ-
re dawniej w większej ilości hodowali tutejszych
już nie istniejących dworach.
Strzegom ma glebę nie urodzajną lesistą, więcej na-
dającą się do zalesienia niż pod uprawę. Działki
ziemi pojedyńczych gospodarzy są bardzo długie
około 3km, na północy graniczą z lasami państwowe-
mi, a na południu z lasami ks. Radziwiłła, wąs-
kie - domu nie można wybudować w szer, lecz wzdłuż
lub na dwu działkach. Mówią iż w ziemi na te-
renie Strzegomia znajduje się węgiel. Ludność wsi
Strzegomia jest biedna, opuszczona. Dużo ludności
rzenia żyjącej z wyrobku. Po środku wsi znajduje

się mały drewniany pościołek, stojący już przeszło 500 lat. Dawniej szkoły Strzegom nie posiadał t. j. do roku 1915. Ze starszych ludzi rzadko się znajduje człowiek któryby umiał czytać i pisać. Niektórzy, chcący nauczyć swe dzieci czytać, pisać i rachować zmuszeni byli ich posyłać na naukę do miejscowego organisty, lub gospodarza umiejącego czytać i pisać. Mówią iż organista uczył od 4 - 10 dzieciaków, a gospodarz od 2 do 4. Nauczycielami tymi do dziś dnia wspominanymi są: Marzecki, Marczewski, Józef Karcz i Podziadły. Wynagrodzeniem za naukę była „funda" t. j. poczęstunek wódką i pewne datki: kasza, mąka, jajka, fasola, lub zapłata pieniężna, wynosząca miesięcznie od 1 r. do 1 rubla 50 kopiejek rosyjskich (wartość około ½ m. żyta od ucznia.

1915 r.

Szkołę w Strzegomiu założono za okupacji austryjackiej podczas wojny światowej w 1915 r. Budynek dla szkoły wynajęto u Jana Maciasa. Większość ludzi do nowootwartej szkoły była usposobiona bardzo wrogo, mówiąc: „my nie chcemy szkoły, gdyż nie będziemy pracowali na ..." (następowały wyzwiska na nauczycieli i innych kategoryj urzędników) mój dziad nie chodził do szkoły, ja nie chodził to i dziecko moje obejdzie się bez szkoły. Maciasowi Janowi odgrażali, iż go zabiją lub spalą, iż taką biedę na wieś sprowadza do swego domu.

Plan budynku wynajętego dla szkoły w r. 1915.

Pierwszym nauczycielem był Młodziński z Bukowy, bez żadnego specjalnego w tym kierunku wykształcenia. Pracował nie cały rok szkolny 1915/16 dzieci bardzo mało uczęszczało. Aktów szkolnych, ani dzienników lekcyjnych z r. 1915/16 niema.

1916/17.

Drugim nauczycielem był niejakiś pan z Galicji? uczył w 1916/17 r. szk. i 1917/18. Aktów szkolnych ani dzienników lekcyjnych również z czasu tego nie pozostało.
W r. szkol. 1918/19 i 1919/20 szkoła była nieczynna.

1920/21.

Trzecim z kolei nauczycielem był Stanisław Dybiec z Sienna. Semin. naucz. ukończył w Solcu n/Wisłą. Z początku roku szkolnego 1920/21 nauki nie prowadził, ponieważ za jego staraniem i ks. prob. Lengwinasa właściciel domu dokonywał przeróbki mieszkania, a mianowicie wyrzucił wewnętrzną ścianę przegradzającą dwie izby, celem utworzenia pojedyńczej większej klasy i wstawiał piec

kaflowy. Mieszkanie swoje oddał do dyspozycji nauczyciela.

1921/22.

Nauczycielem jest nadal Stanisław Dybiec. Do oddziału pierwszego zapisało się 52 dzieci, do drugiego 36, a do trzeciego 12 razem 100 dzieci. Jan Macias usiłował usunąć szkołę ze swego mieszkania, w celu tym sam ławki powyrzucał na dwór, a powstawiał na miejsce ich swoje rzeczy. Policja karała z powrotem usunąć ~~to~~ rzeczy J. Maciasa, a wstawiła ławki szkolne do spornej izby. J. Macias zamieszkał w stodołę, a sprawę skierował do sądu w Staszowie. Sąd wydał wyrok, iż szkoła nadal pozostanie w domu J. Maciasa, jednak ~~zamieszkanie~~ zajmie mieszkanie nauczyciela dla siebie. Nauczyciel był zmuszony wynająć sobie mieszkanie na wsi u Pawełka, dość odległego od szkoły. W końcu roku przeniósł się do 7kl. szkoły powsz. w Osieku. Na jego miejsce zamianowana była p. Marja Suryez tymcz. nauczyc. lecz z powodu braku mieszkania posady nie objęła.

1922/23.

Szkołę w Stręgomiu objęła nauczycielka p. Amelja Witkowska. Dzieci uczęszczało do odd. I^{go} – 40, do II^{go} – 28, do III^{go} – 16 i do IV^{go} – 6. Razem 90 dzieci. Nauczycielka p. Amelja Witkowska uczyła w domu Jana Maciasa, a mieszkała u Jana Sumy, ponieważ była chora na gruźlicę, a do tego nauczycielka niekwalifikowana została zwolniona dnia

30 sierpnia 1923 r. W m-cu maju b.r. wyszła instrukcja ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Min. Wyzn. Relig. i Osw. Publ. Nr 8 poz. 63 z dnia 1 maja 1923 r. wprowadzająca obowiązek szkolny dla dzieci od lat 7 do 14. W związku z powyższem odbył się w maja 3 dniowy spis dzieci i równocześnie zaprowadzono metryki szkolne.

1923/24.

Do szkoły w Strzegomiu, został przeniesiony z Osieka, na własną prośbę, Stanisław Drozd, dnia 30 sierpnia 1923 r. Uczył w mieszkaniu Jana Maciasa oddział I liczący 50 dzieci, oddz. II - 23 dzieci, III - 24 dzieci razem 97. Oddział II i III uczęszczał rano, a I-szy popołudniu. Mieszkanie wynajął sobie u Jana Budy. Ludność jest bardzo ciemna, zabobonna (wierząca w czary, gusła) leniwa, porządek i higjena w mieszkaniach jak najgorsza. Ludność biedna, lecz niezaradna, lecz lubiąca spijać alkohol, a który nabywała w Strzegomiu w sklepiku u Jana Śledzia i Stanisława Adamczyka lub w Stasowie, do szkoły jest uprzedzona. W m-cu marcu odbyła się pierwsza naucz. konfer.
W dniu 3 maja została odegrana sztuczka „3 Maj" z Płomyczka, deklamacje i śpiew. Na przestawieniu byli rodzice dzieci szkolnych i młodzież.
Na zakończenie roku szkolnego urządzono popis dzieci. Dzieciom pilniejszym rozdano nagrody książki, zakupione przez Dozór szkolny w Osieku, a w części ofiarowanych przez p. Jana Chołocińskiego z Żarwin.

1924 / 1925

Nauka rozpoczęła się normalnie dn. 1 września. Utworzono oddz. I-szy 49 dzieci, II - 27 dzieci, III-ci - 19. Dzieci uczą się w domu Jana Maciasa i od początku roku szkolnego prenumerowały tygodnik „Płomyk" i „Płomyczek". Przy szkole w Strzegomiu zaprowadzono kursa, dwa razy tygodniowo po dwie godziny, dla dzieci będących w wieku szkolnym, a nie uczęszczających do szkoły. Kurs trwał trzy miesiące: styczeń luty, marzec. Na kurs uczęszczało czterdzieści dzieci. Dzień „3 Maja" obchodzono uroczyście, dzieci z chorągiewkami w ręku wysłuchały nabożeństwa w tutejszym kościele, po mszy św. wygłoszono stosowną pogadankę, dzieci deklamowały wiersze z przeplataniem śpiewu.
Na budowę szkoły powszechnej zaczęto zwozić w czerwcu kamień i cegłę z Osieka-Szalwarkiem.
Na zakończenie roku szkolnego urządzono popis i odegrano sztuczkę p. t. „Czarodziejska lekcja" z Płomyczka.

1925/26

Ze względu dużej ilości dzieci w oddz. II-im utworzono go samodzielnym, oddział III-ci skasowano. Naukę prowadzono na dwie zmiany II-gi oddz. uczęszczał rano (42 dzieci), a pierwszy popołudniu (48 dzieci). Szkoła nadal istnieje w domu Jana Maciasa. Wielką trudność sprawia brak mieszkania dla nauczyciela

Kamień, cegłę na budowę szkoły w Rzegoniu zwieziono z Osieka w m-cu czerwcu 1925 r, a wapno z Sandomierza w m-cu październiku tegoż roku i złożono go na tą cę szkolnej, leżącej około Jana Maciasa i Siudy. Po zbadaniu przez komisję, uznano iż plac na którym złożono materjał nie nadaje się pod budowę szkoły z powodu podskórnej wody. Lepszym okazał się plac pod budowę szkoły na działce szkolnej przydzielonej z Kolonji-Majorat. Tej samej jesieni materjał przewieziono na działkę szkolną, przydzieloną z Kolonji Majorat, i rozpoczęto budowę fundamentów pod szkołę. Fundamenty wykończono na wiosnę i poświęcono 27 maja 1926 r. (tysiąc dziewięcset dwudziestego szóstego) r.

Program uroczystości poświęcenia fundamentów: Msza św. rozpoczęła się o godz. 11.30 odprawiona przez ks. Marjana Gula. Obecni byli: p. starosta pow. sandomierskiego. p. Węgliński, p. inspektór szkolny p. W. Sarb. Laskowski, p. technik sejmiku sandom. p. Józef Pietraszewski, członkowie zarządu gm. Osiek, sołtysi wszystkich wiosek gm. Osiek, członkowie Dozoru szkolnego, dzieci szkolne na czele z nauczyc. p. Stanisławem Drozdem i miejscowa ludność. Po mszy św. udano się na miejsce fundamentów szkolnych. Ks. Marjan Gul dokonał poświęcenia rozpoczętych murów. Pan J. Pietraszewski technik budowli sejmiku sandomierskiego spisał akt nast. treści: „Działo się dnia 27 maja 1926 r., gdy zastępca wat prezydenta Rzeczpospolitej Polski p. Maciej Rataj, prem. minist. był Bartel, minister oświecenia był Mikułowski-Pomorski, starosta pow sandomierskiego p. M. Węgliński i t d. Akt podpi-

ciela w szkole powsz. w Strzegomiu również objął dnia 6 grudnia 1928 r.
Napisano drugi rozkład godzin naukowych i utworzono oddz. pierwszy, drugi i dwa oddziały trzecie równoległe, razem dzieci zapisano i uczęszczało 178.

1929/30 r.

II

W r. szk. 1929/30 zapisanych dzieci było w oddziale pierwszym a' trzydzieści pięć, w pierwszym b trzydzieści trzy, w drugim pięćdziesiąt jeden, w trzecim pięćdziesiąt trzy, w czwartym trzydzieści dwoje. Razem uczęszczało do szkoły 214 dzieci.
Sejmik pow. sandomierskiego buduje dom przy szkole na mieszkania dla nauczycieli; ściany już są wzniesione pod sam dach. Plan budowy mieszkania sporządzał p. Józef Pietraszewski technik pow. sandom. Dom nie będzie wygodny, ponieważ ubikacje są za małe i wybudowany za blizko ustępów szkolnych.
W roku szkolnym bież. były prowadzone w dwuch grupach kursa wieczorowe dla dorosłych o poziomie niższym i wyższym.
Dnia 13 czerwca urządzono wycieczkę do Rytwian, zwiedzono cegielnię, kaflarnię, tartak, młyn i elektrownię, w dniu tym przyjechał na wizytację p. Inspektor szkolny p. W. T. Laskowski, lecz nie zastawszy dzieci zwiedził tylko lokal szkolny.
Na zakończenie roku szkolnego urządzono przedstawienie amatorskie, odegrano sztuczkę p. t. „Wesele Kwatów.

1930/31

W roku szkolnym bieżącym uczęszczało do oddziału pierwszego a trzydzieści siedem, do pierwszego b trzydzieści osiem, do drugiego czterdzieści dziewięć do trzeciego czterdzieści trzy, do czwartego trzydzieści jeden, do piątego dwanaście dzieci. Razem uczęszczało dzieci 210.

Wobec trudnych warunków mieszkaniowych i stanięcia z budową mieszkania na martwym punkcie, grono nauczycielskie wystosowało pismo do pana Starosty w Sandomierzu, prosząc o wykończenie domu przy tutejszej szkole, a przeznaczonego dla nauczycielstwa. Pan Starosta odpowiedział pismem, iż nosi się z zamiarem wykończenia, lecz z powodu trudnych warunków gospodarczych wykończenie budowy musi być przerwane na jakiś czas.

Dnia 5 maja 1931 r. pan Inspektor Wacław Skar. Laskowski wizytował tutejszą szkołę

Urządzono zabawę taneczną przy szkole powsz. wbrew gminie i przedstawienie amator. odegrano sztuczkę p.t. „Strzelacy" i „Na wędkę" na górnym korytarzu. Dochód w sumie 35 zł z przedstawienia i zabawy przeznaczono na miejscową ochotniczą straż pożarną.

1931/32.

Do oddziału I^go a uczęszczało 40, do I b – 36, do II^go – 48, do III^go 57, do IV^go 33 i do V^go 12 dzieci. Razem 226 dzieci. W m-cu listopadzie, grudniu, styczniu, lutym i marcu były prowadzone

kursa wieczorowe dla dorosłych.

Frekwencja dzieci szkolnych w r.b. jest bardzo słaba, a najgorsza w oddz. trzecim czasami dochodząca do 50%. Przyczyną tego jest dwuy kryzys gospodarczy, zwłaszcza w gospodarstwach rolnych.

Dnia 21 czerwca 1932r wizytował tutejszą szkołę p. Franciszek Kulański okręgowy wizytator szkół okręgu krakowskiego i p. Wacław Sk. Laskowski inspektór szkolny powiatu sandomierskiego.

W dniu 28 czerwca podczas zakończenia roku szkolnego Tadeusz Suma ucień oddziału pierwszego przewiesił się na poręczy przy górnym korytarzu i upadł na dolną podłogę. Przeciął sobie skórę na czole, pod brodą i złamał kość w nodze. Został odwieziony do szpitala św. Adama w Staszowie.

W m-cu maju był przeprowadzony zapis dzieci do szkoły na rok szkolny przyszły.

1932/33 V

1933/34.

Bieżący rok szkolny rozpoczęto wcześniej niż poprzednie na podstawie nowej Ustawy Szkolnej. Ta sama Ustawa zmieniła również i programy w. oddz I-II i V-tym. Pracę rozpoczęto pod hasłem nowej szkoły polskiej. Nastąpiła również zmiana w kierownictwie szkoły. Na miejsce pana Stanisława Drozda, mianowano w drodze konkursu kierownikiem szkoły Marjana Soborskiego.
Personel nauczycielski został bez zmiany. Stopień organizacyjny szkoły 4-kl. Oddziały: I o liczbie dzieci 60. prowadzi p. Marja Kwiatkowska. IIa o liczbie 42 dzieci i IIb. o liczbie dzieci 42 prowadzi p. Janina Chulska. IIIci o liczbie dzieci 51. Marjan Soborski IV o liczbie dzieci 46 i V-ty. o liczbie dzieci 35 p. Wincenty Jaśkiewicz. Ogółem w szkole jest pięć oddziałów, sześć kompletów lekcyjnych. dzieci 276. sił nauczycielskich 4., oraz prefekt płatny od godzin. Nieprzyjęto z braku miejsc 12 dzieci do I oddziału oraz zwolniono z powodu przewlekłej choroby i kalectwa 24.

W budynku szkolnem dotychczas wykończone są cztery sale na piętrze. Parter jest zupełnie bez użytku z powodu braku okien i drzwi. Otwory okienne puste nadają budynkowi wygląd zniszczenia i prawdopodobnie przyczyniają się do zwiększenia zimna w szkole. Otoczenie szkoły jest niezagospodarowane brak zadrzewienia, miejsca na boisko i ogródek szkolny niewyrównane. Doły po wapnie niezasypane, są zbiorowiskiem śmieci, wody deszczowej i rozsadnikami chorób.

Wszystko to dowodzi braku zainteresowania się ludności szkołą. Szkoła tutejsza wybudowana jest wbrew woli ludności zdaleka od centrum wsi i ogromna większość dzieci ma zbyt daleko do szkoły Dzieci marnują dużo czasu na drogę i niszczą szybko buty, co w połączeniu z ubóstwem materjalnem ludności daje taki efekt, że szkoła jest złem koniecznem. Stąd zła frekwencja i niski poziom nauki szkolnej. Ujemną też stroną szkoły jest brak zainteresowania się nią przez Dozór Szkolny, Gminę, oraz władze powiatowe. Szkoła jest na niczyjej opiece. Sejmik powiatowy, dotychczasowy właściciel budynku, chciałby się jej pozbyć. Gmina nie chce jej przyjąć. Szkoła jest — sierotą. Obok budynku szkolnego stoi budynek mieszkalny dla nauczycieli. Postawiony on został razem ze szkołą, ale niewykończony i niezabezpieczony od zniszczenia. Stoi już tak pięć lat jako przykład marnowania grosza publicznego i niedługo stanie się zabytkiem historycznem ruin z dwudziestego wieku.

Rozpoczęcie roku szkolnego odbyło się dnia 21 sierpnia 1933 roku nabożeństwem w miejscowem kościele. Od tego dnia rozpoczęła się normalna praca w szkole. W zakresie samorządu szkolnego został zorganizowany sklepik szkolny, chór, kasa oszczędności, oraz samorząd szkolny oparty o samorządy klasowe.

Na zebraniu rodzicielskiem w dniu 3 września 1933 r. postanowiono: 1) otwory okienne zamurować resztkami cegieł z budowy, robotnikiem szarwarkowym. 2) otoczyć przysty ogródek szkolny i boisko szkolne żywopłotem, aby nadać jakiś taki wygląd szkole. Roboty postanowiono wykonać jesienią przed

Od dnia 1 października 1933 roku z powodu reorganizacji inspektoratów szkolnych na terenie całej Polski, inspektorat szkolny w Sandomierzu został zlikwidowany, a szkoła w Strzegomiu została przyłączona do obwodowego inspektoratu szkolnego w Ostrowcu. Nowym inspektorem został pan Zdzisław Ligas, a inspektorem wizytującym tutejszą szkołę pan Teodor Czajkowski.

Zebranie rodzicielskie w dniu 22 października 1933. stwierdziło rozpoczęcie pracy nad zagospodarowaniem szkoły. Zostały zamurowane okna od strony północnej. Zasadzono również kilka metrów żywopłotu. Praca jest jednak nieskończone i musi trwać w dalszym ciągu. Ukończone już zostało przekształcenie jednej z dolnych sal na dwalnię, której brak szkoła mocno odczuwała. Postanowiono również w tym roku w czasie silniejszych mrozów prowadzić kuchnię dla dzieci, która będzie miała na celu dożywianie dzieci, oraz ich rozgrzewanie. Produkty na prowadzenie kuchni mają dać rodzice, oraz Komitet ma się zwrócić do sejmiku o pomoc pieniężną, na produkty, które trzeba dokupić.

Od początku roku szkolnego, odbyły się w tutejszej szkole następujące uroczystości:

1) Dnia 16 września 250cio letnia rocznica zwycięstwa Jana IIIego pod Wiedniem. Na uroczystość tę złożyły się przemówienie nauczycielki, śpiewy i deklamacje dzieci w otoczeniu odpowiednio udekorowanem. Na drugi dzień w niedzielę odbyła się uroczystość dla starszych z czynnem udziałem dzieci.

2) Dnia 31 października w dniu Święta Reformacji Na jednej godzinie lekcyjnej odbyło się zebranie

całej szkoły celem zainteresowania dzieci piękną ideją oszczędzania.

3) Piętnastoletnią rocznicę Odzyskania Niepodległości szkoła święciła nabożeństwem, oraz uroczystą akademją której treść wypełniły produkcje dzieci. Miejscowa ludność nie wzięła udziału w tem święcie, ponieważ na czele z miejscowem proboszczem wywędrowała na odpust do Polanca.

4) Dnia 15 listopada otwarcie kursów wieczorowych dla dorosłych.

5). Dnia 29 listopada jako w rocznicę powstania listopadowego we wszystkich klasach były pogadanki o tem momemcie dziejowem.

Akcję dożywiania dzieci rozpoczęto dnia 15 grudnia 1933r. Dotychczas na terenie tej szkoły nie była ona praktykowana, to też jako nowość spotkała się z ogromnemi trudnościami. Ludność ustosunkowała się wrogo, bo uważała iż z tej racji powiększą się podatki i nawet krążyły wersje, że na każdego płatnika wypadnie 12 zł więcej podatku w stosunku rocznem. Zwrócono się najpierw do rodziców, aby ofiarowali produkty, ale mimo obietnicy słownej i chodzenia za zbiórką, nie przyniosło to żadnego skutku. Pozostał tylko zasiłek rządowy w wysokości 30 zł, za który zbudowano kuchnię, zakupiono naczynia, a reszta ma pójść na cukier i herbatę. Mleka w ciągu zimy w całej wsi trudno dostać.

Dnia 14 stycznia 1934 roku dzieci tutejszej szkoły odegrały sztukę Polską Hetera Oppmana, z powodu licznie przybyłej publiczności koniecznem było powtórzenie jej po raz drugi tegoż dnia, a po raz trzeci na następną niedzielę 21 stycznia 1934r. Jasełka ogólnie podobały się. Na jaskrawem przedstawieniu było 420 osób

zebrano 37 zł. 50 gr. z czego 6 zł. posłano na stroje i dekoracje 15 zł. 50 gr. na Towarzystwo Popierania Budowy Szkół Powszechnych, a 16 zł na bibliotekę szkolną. z czego zakupiono 18 książek.

22 stycznia złożono hołd świetlanej pamięci bohaterom, którzy wśród głodu i chłodu walczyli o wolność ojczyzny.

W lutym 1934 r. na terenie szkoły założonem zostało kółko szkolne Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Tak więc do ogólnego samorządu uczniowskiego przybyła jeszcze jedna komórka organizacyjna. Prace w kółku pójdą według jego regulaminu i wytycznych programu Zarządu Głównego L. M. i K.

Z inicjatywy szkoły zostały również zorganizowane wśród absolwentów szkoły „Stowarzyszenie Oddział Związku Strzeleckiego, oraz wśród rodziców zorganizowano Kółko Rolnicze.

W dniu Imienin Wodza Narodu po nabożeństwie ~~w szkole~~ Uczniowie, dzieci szkolne z nauczycielstwem brały czynny udział w urządzonej, z własnej inicjatywy, uroczystej akademji dla miejscowych organizacyj i ludności. Akademję wypełniły przemówienia deklamacje i śpiewy, które miały na celu: pogłębienie

znajomości tej wielkiej postaci, oraz oddanie jej czci i hołdu. Fotografje umieszczone powyżej przedstawiają budynek szkoły po ukończeniu zamurowywania otworów okiennych, które to prace wykonały dzieci, aby im było cieplej w szkole tj. gromadkę dzieci z nauczycielstwem, które brały czynny udział w organizowaniu akademji.

1

Ponieważ cały rejon szkolny leży wśród lasów, a miejscowa ludność uważa lasy jako miejsce kradzieży drzewa i oparcie dla kłusownictwa, koniecznem stało się urządzenie uroczystne dnia Święta Lasu. dnia 28-IV-34 r. Po nabożeństwie zostały poświęcone drzewka uprzednio przygotowane do sadzenia około szkoły. fot. Nr. 1.

2.

Nabożeństwo odprawił i poświęcenia dokonał ks. proboszcz Józef Gul. pogrom p. leśniczy Jerzy Tokarski w pięknych rozmiłowania do lasu słowach, przed stawił uczestnikom

3

uroczystości znaczenie i przytek lasu, zachęcając do szanowania lasów jako dobra ogólnego. fot. 2.

Po przemówieniu młodzież szkolna z miejscowemi organizacjami przystąpiła do sadzenia drzewek. 47 dębów i 80 akacyj. Pracę rozpoczęto od frontu szkoły fot. 3.

Po pracy rozpoczęto część rozrywkową uroczystości: śpiewy zabawy, deklamacje, oraz rozdanie cukierków.

Uroczystość Trzeciego Maja była radosnem świętem działowy szkolnej i miejscowej młodzieży, wszyscy jednako pracowali, wszyscy brali czynny udział, wszyscy razem cieszyli się rocznicą.

Wielką uroczystością i pogłębieniem całorocznej nauki szkolnej była w dniu 10 maja 1934. wycieczka oddziałów trzeciego, czwartego i piątego do sąsiedniej miejscowości Rykwiany o dl. 6 klm. gdzie zwiedzono klasztor pokamedulski- szkołę, fot. 1. gdzie dzieci słuchały audycji radjowej z głośnika, pocztę, stację kolejki wązkotorowej, oraz miejscowe zakłady przemysłowe: elektrownię, młyn i tartak.

Druga wycieczka całej szkoły odbyła się dnia 13 czerwca 1934 do pobliskiego lasu, gdzie wśród śpiewów i zabaw przeplatanych zbieraniem jagód upłynął miło i zdrowo dzisiejszy czas.

Zakończenie roku szkolnego, które odbyło się dnia 15-VI-34 miało charakter zamknięcia i zsumowania całorocznej pracy w szkole. a przebieg miało następujący:
Nabożeństwo w kościele. Przemówienie kierownika szkoły Produkcje artystyczne dzieci. Przemówienie Głównego Opiekuna Szkoły. Przemówienia dzieci. Ogólne pożegnanie.

. ——— .
. ——— .
.

Rok szkolny 1934-35.

Rozpoczęcie roku szkolnego poprzedziła wspólna konferencja kierowników szkół w Jaudomierzu w dniu 17 sierpnia 1934r. W dniu 19 sierpnia Rada Pedagogiczna opracowała całoroczny plan pracy wychowawczej i dydaktycznej, kierownik szkoły podał podział godzin. Właściwe rozpoczęcie roku szkolnego odbyło się 20 sierpnia 1934r. Nabożeństwem w kościele po którem odbyło się w szkole ogólne zebranie w sprawie rozmieszczenia sal, podręczników i t.p. wiadomości informacyjnych, oraz zebranie samorządu szkolnego i sklepiku. Grono nauczycielskie i skład organizacyjny szkoły pozostał bez zmiany, zwiększyła się tylko liczba dzieci, która wynosiła 319. Dzieci te rozmieszczone zostały w odd. Ia 47; Ib. 46; II. 58; IIIa 35.; IIIb-52 IV-49 V 31. VI-18. Wychowawstwo: w kl. Ia i IIIa. ma p. Okulska Janina w kl. II p. Kwiatkowska Maja w kl. IV p. Sokorski Majan i w kl. Ib. V, VI p Jasiewicz Wincenty. W dniu 21 sierpnia rozpoczęła się normalna praca szkolna.

Tydzień szkoły pozaszkolnej 2-8 październik 1934 r. zawierał w sobie trzy elementy. Wykorzystanie materjału propagandowego, pogadanki i zbiórka na F. P. B. P. Sł. a zamykał w sobie dwa cele. 1) przywiązanie dzieci do swojej szkoły, zebranie funduszów.

17-X-34 r. szkoła tutejsza wizytowana była przez pana inspektora szkolnego Władysława Sitaszka. p. inspektor był obecny na lekcjach: przyrody w kl. V polskiego w kl. V, VI rysunków w kl. III a. geografji w kl. VI polskim i rachunkach w kl. I b. polskim i rach. w kl. I a i II.

24-X-34 r. odbyła się w tutejszej szkole, dla tutejszego grona nauczycielskiego lekcja, której tematem było Przygotowanie pomocy naukowych. lekcję tę prowadził p. Majan Soborski.

31-X-34 r. jako w Dniu Oszczędności dzieci kl. VI wygłosiły referaty o oszczędności, a kl. IV odegrały okolicznościowe przedstawienie. Członkowie tut. szkolnej kasy Oszczędności otrzymali nagrody w postaci książeczek i kalendaryków.

Święto Niepodległości w tym roku nie było tylko świętem szkolnem, ale w uroczystościach brała udział miejscowa ludność, a przedewszystkiem organizacje Związek Strzelecki i Straż. Szkoła przygotowała poranek, a po południu świetlicę dla gości.

18-XI-34 r. odbyła się druga z rzędu lekcja dla tutejszego grona w połączonych kl. V i VI j, której zadaniem było wykazanie sposobu prowadzenia lekcji w połączonych oddziałach. Lekcję tę z geografji przeprowadził pan Jaśkiewicz Wincenty. Temat lekcji w kl. V j. Morze w kl. VI Miasta nadbrzeżne i porty w Afryce.

19-II-34r. była trecia lekcja w kl. I B. Lekcję tę przeprowadził p. Jaśkiewicz Wincenty i miał przez nię wykazać organizację dnia pracy w kl. I-ej.

25-II-34r. Odbyło się przedstawienie p.t. Zasadzka. na cel T.P.B.P.S.P. zamknięcie rachunków z racji Tygodnia szkoły powszechnej. W tymże dniu na zebraniu rodzicielskiem postanowiono prowadzić kuchnię przy szkole dla dzieci szkolnej, a kursa wieczorowe dla starszych. Postanowiono również zakszątać się celem uruchomienia świetlicy dla Związku Strzeleckiego i Straży Ogniowej.

22-XII-34 w każdej klasie odbyło się wspólne łamanie opłatkiem dzieci i wychowcy oraz życzenia świąteczne

31-I-35. była czwarta lekcja w kl. II. Lekcja ta miała na celu zobrazowanie dnia pracy w kl. II-ej. Przeprowadziła ją p. Kwiatkowska Maja. Tematem lekcji były ćwiczenia z zegarem.

Dzień Imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej miał na celu zaznajomienie z życiem Pierwszego Obywatela Polski, oraz wzbudzenie głębszych uczuć dziatwy szkolnej do Głowy Państwa. Cel ten miał swój wyraz w uroczystej akademji w szkole, urządzonej po nabożeństwie w kościele.

Ze względu na to, że na terenie tutejszej wioski przez niektóre jednostki, zwłaszcza wybitniejsze, lecz będące wrogo usposobione do czynów i wielkości I Marszałka Polski, tak dzieci Jego Imienin, jak i inne okoliczności, na których można by było to uwydatnić, tendencyjnie przemilczały. Wobec tego szary ogół nic nie wiedział o Marszałku Imieniny tegoroczne poświęcono szerokiej akcji ukazania duchowej postaci I Marszałka Polski. Program uroczystości był następujący:

1. Uroczysty pochód wieczorem 18-III-35 r. z orkiestrą i pochodniami. Pochód ten zakończony został w szkole, gdzie w krótkim referacie uwydatnione były ważniejsze momenty z życia Marszałka, oraz odśpiewano kilka pieśni legjonowych.
2. 19-III-35. Rano Msza Święta.
3. Akademja ze szczegółowem życiorysem.
4. Przedstawienie „Zasadzka"

26-III-35. była piąta lekcja w kl. III A. Lekcja ta miała na celu wykazanie w jaki sposób w niektórych wypadkach należy przeprowadzić korelację w kl. III ciej Przeprowadziła ją p. Okulska Janina. Tematem lekcji była czytanka: Pocisgiel i książka.

26-III-35. W związku z przerabianem materjałem z przyrody w kl IV ej, odbyła się wycieczka tejże klasy do Rybnian, której celem było zwiedzenie miejscowych zakładów przemysłowych. (elektrowni, cegielni, młynu).

28-III była szósta z kolei lekcja w kl. III A. Lekcja ta miała na celu wykazanie w jaki sposób należy przeprowadzać plan koncentracyjny w kl. III ej. Lekcję poprowadziła p. Okulska Janina. Tematem lekcji była ~~spiew~~ piosenka o powrocie ptaków i ćwiczenia cielesne jako ilustracja piosenki.

3-V-35. Ku uczczeniu rocznicy. po Mszy Świętej dzieci szkolne łącznie z miejscową ludnością były na pochodzie, a po południu zorganizowane zostały zawody lekkoatletyczne. brały w nich udział: dzieci szkolne I grupa. młodzież zorganizowana II grupa. wolni ochotnicy z publiczności III grupa. po obliczeniu wyników najlepsi zawodnicy otrzymali nagrody.

Pierwsza wiadomość o śmierci I Marszałka Polski dotarła do naszej szkoły. rano dnia 13 maja 1935 roku. W dniu tym zebrała się cała szkoła, aby wysłuchać wia-

zmarłego.
14-V-35. Działwa szkolna uczestniczyła w żałobnej Mszy Świętej za spokój jego Wielkiej Duszy.
Smutek i ogólna żałoba zostały przerwane przez przyjazd na wizytację tutejszej parafji biskupa sandomierskiego. Biskup na czele z duchowieństwem w ogólnej uroczystości nie byli nawet łaskawi wspomnieć o stracie wielkiego polaka, a nawet dość wesoło to zorganizowano jakby ta śmierć była dla nich radością. Mimo braku zezwolenia władz szkolnych miejscowy ksiądz proboszcz zapowiedział trzy dni wolne od zajęć i przez trzy dni, ani jedno dziecko nie pokazało się w szkole.
19-V-35. Działwa tutejszej szkoły przygotowała dla miejscowej ludności żałobną akademję ku czci Wielkiego Zmarłego. Wywieszono żałobną chorągiew. Portrety przybrano kirem. Na cmentarzu złożono wieniec.
26 maja 1935 r. odbyła się siódma z kolei lekcja dla całego tutejszego grona. Lekcja ta miała na celu wyjaśnienie wartości nauki rysunku objętej w programie szkoły powszechnej. Przeprowadziła ją Pani Kwiatkowska Marja. Tematem lekcji był rysunek z modelu „Skopek".
10-VI-35 r. Odbyło się zamknięcie okresu pracy samokształceniowej grona. Zebrano i zestawiono przebieg i wyniki całorocznej pracy. Na zakończenie kierownik szkoły przeprowadził temat „Jak realizowałem wyniki wychowawcze w swojej klasie.
15-VI-35. Było zakończenie roku szkolnego skromne ze względu na żałobę. Msza święta. Zebrania sprawozdawcze w klasach organizacjach i całej szkole.
16-VI-35. Odbyło się pożegnalne zebranie rodzicielskie, ze sprawozdaniem z całego roku i odczytaniem stopni.

Rok szkolny 1935/36

Zgodnie z nowym rozporządzeniem M. W. R. i O. P. z dnia 4 maja 1935 r. Rok szkolny 1935/36 rozpoczął się dnia 2 września 1935 roku. Radą Pedagogiczną, na której według zatwierdzonego projektu organizacji szkoły przez Inspektorat Szkolny Ostrowiecki, rozdzielono klasy (wychowawstwa) przedmioty, oraz definitywnie opracowano plan wychowawczy i rozkład materjału naukowego. Dnia 3 września odbyła się Msza Św. dla dzieci szkolnych, po której rozpoczęły się normalne zajęcia szkolne. Liczba dzieci w tutejszej szkole zmniejszyła z powodu utworzenia nowej szkoły jednoklasowej w osiedlu Muchawce. Organizacja tej szkoły była wynikiem wielkiego oddalenia osiedla od budynku szkolnego, a wskutek tego złej frekwencji dzieci. Formalnemu prawu stało się zadość. Jednak praktycznie była posunięciem złem, bo rozbijała wyżej zorganizowaną szkołę, oraz samą wieś. Wydatki na nową szkołę, gdyby poszły na zrobienie drogi do tutejszej szkoły, dały by zyski nietylko dla dzieci, ale całej wsi, oraz umożliwiłyby utworzenie tak potrzebnej dla tutejszego ośrodka klasy siódmej. Wobec odejścia 57 ga dzieci z osiedla Muchawce. Pozostało w tutejszej szkole dzieci, które rozmieszczone zostały w kl. I g. dzieci, w II a. dzieci, w II b dzieci, w III g. dzieci w czwartej dzieci w piątej dzieci · w VI g. dzieci klasa V i VI uczą się w jednej izbie. Wychowawcą kl. I g. V i VI g. jest p. Mgjan Sokorski, kl.

ty Jaskiewicz, a kl. III-ej p. Marja Kwiatkowska.

W związku z poleceniem p. Inspektora o pryślanie fotografji szkoły dnia 25 września odbyło się ogólne fotografowanie szkoły i działwy.

Tydzień szkoły powszechnej (2-8-X). Szkoła zorganizowała wspólnie z miejscowem kołem T.P.B.P.S.P.

Dnia 2-X-1935r. odbyła się krótka akademja i rozpoczęcie „Tygodnia". Przez cały tydzień trwała zbiórka i sprzedaż materjałów propagandowych. 6-X-1935. było zebranie całej wioski, celem wyjaśnienia znaczenia Towarzystwa P.B.P.S.P. oraz tygodnia pracy urządzanego. W tymże dniu odbyła się zbiórka uliczna. Wynikiem akcji było zebranie 12 zł. 47 gr. na rzecz T.P.B.P.S.P.

Realizując program wychowawczy w zakresie współżycia klas. p. Marja Kwiatkowska z kl. III-cia urządziła jesienne pieczenie ziemniaków zapraszając na nie inne klasy jako gości.

Akcja oszczędnościowa rozpoczęta jeszcze w ubiegłym roku rozwinęła powoli lecz systematycznie. S.K.O opieka o P.K.O. zorganizowała w dniu 31-X-35r. poranek, który wykazał, iż cała szkołę rozumie znaczenie oszczędzania i że umiejętność jej konieczna jest w naszem środowisku.

Dnia 5-XI-35r. rozpoczęto kursy wieczorowe przy tutejszej szkole. Kursy te utworzono jako wypełnienie luki tutejszej szkoły, mają one zastąpić siódmy oddział. Szkoła tutejsza chcąc podnieść frekwencję podniosła wartość nauki i ukończenia szkoły, wynikiem tej akcji była chęć pracy dzieci ukończenia siódmego oddziału, którego w naszej szkole brak. Braki te uzupełniają kursy wieczorowe

Dniu Odzyskania Niepodległości wyrażał się w nastawieniu pracy szkolnej na wychowanie obywatelskie młodzieży tutejszej szkoły. 11-XI-35. po Mszy Świętej w kościele wysłuchanej przez całą szkołę odbyła się defilada oddziałów Z.H. i Str. Poż. a następnie marsz do szkoły na pogadankę i akademię, po której odbyła się cisza jako wyraz żałoby.

W normalnej pracy szkolnej wprowadzane są momenty współżycia oparte na współpracy w rodzinie. Takim momentem było łamanie się opłatkiem w tutejszej szkole w dniu 21 grudnia 1935 r.

Odległość wsi od szkoły uniemożliwia na przychodzenie dzieciom do szkoły po południu, celem przygotowania przedstawienia, aby tę lukę zapełnić urządzany będzie zamiast przedstawień teatr kukiełek, w tym celu na zebraniu klasowem kl. V i VI wybrano komitet przedstawieniowy, który w okresie świątecznym urządził szopkę bardomierską. Dochód z tej szopki przeznaczono na apteczkę szkolną, jako zapoczątkowanie koła P.C.K.

Dniu Imienin Pana Prezydenta uczczony był pogadankom w szkole zorganizowanem przez młodych obywateli, dla Dzielnego obywatela Polski.

Dożywianie dzieci na terenie tutejszej szkoły jest koniecznością, to też mimo ciężkich warunków samej ludności i trudności w zdobywaniu potrzebnych materjałów, rozpoczęto prowadzenie kuchni w dniu 9-II-1936 r.

Celem pogłębienia znajomości sposobów i metod nauczania zorganizowano dla tutejszego grona cztery referaty z nauczania: w dniu 14 lutego 1936 r. odbyło się szczegółowe sprawozdanie z kursu „języka polskiego" opracowane przez p. Janinę Okulską, w dniu 28 lutego 1936 r.

omówiono „Stanowisko języka polskiego w nowych programach" zreferowany przez p. Marję Kwiatkowską.
dnia 13-III-36r. „Geografja w nowych programach"
ref. przez p. Wincentego Jasikiewicza. i dnia 27-III-36r.
„Kształcące znaczenie rachunków na poziomie szkoły powszechnej ref. przez p. Marjana Sobolskiego.
Pierwsza Rocznica Śmierci Wskrzesiciela Polski uczczona była nabożeństwem w kościele i akademjami w kompletach. złożonych a) z kl. I i II. b. III i IV c. V i VI. Wieczorem została zorganizowana akademja żałobna dla starszych.
W wigilję Rocznicy Śmierci zainstalowany został po raz pierwszy szkolny aparat radjowy. Po zainstalowaniu wysłuchano przemówienia Pana Prezydenta. To samo przemówienie dzieci usłyszały w dniu 19-III 36r w południe, a wieczorem po akademji cała wieś zgromadziła się przy głośniku aby wysłuchać tegoż przemówienia, pożądanego przez radjo po raz trzeci.
Radjo odbiornik szkoła otrzymała od wydziału rozdawnictwa sprzętu radjowego „Polskiego Radja" na skutek prośby kierownika szkoły w związku z zarejestrowaniem półmiljonowego abonenta.
27-kwietnia 1936r. Zdarzył się w lutejszej szkole wypadek charakteryzujący te wpływy oddziaływania Małego Dziennika. Jeden z uczniów kl. VIej przejęty się hasłami tego pisma wypisał na tablicy „Precz z żydami" Obecna w klasie jedyna przedstawicielka tej mniejszości, zareagowała na to, lecz postawa całej klasy zmusiła ją do wyjścia z klasy. Zanim sprawa zdołała się wyjaśnić, interwencja księdza zmusiła klasę, a w szczególności owego ucznia do odwołania i zaprzeczenia i na ogólnych przeprosinach sprawę zlikwidowano.
3-V-36. Rocznicę wiekopomnej Konstytucji 3 maja uczczono 1) Nabożeństwem w kościele. 2) Popisach szkoły i organizacyj.

3. Poranków w szkole. 4) Wysłuchanie specjalnej audycji „Fragment z posiedzenia Czteroletniego Sejmu".

5-V-1936. Przybył do tutejszej szkoły p. podinspektor. szkolny Mgr. Cecylian Wojewoda w charakterze przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej.

Dnia 12 maja. Rocznicę zgonu Wielkiego Marszałka szkoła tutejsza uczciła nabożeństwem i akademją. Po akademji wysłuchano przez radjo transmisji z pogrzebu prochów Matki i Serca Wielkiego Jej Syna.

3-VI-36 r. Z racji Dziesięciolecia Odrodzenia Polski przez Pana Prezydenta Ignacego Mościckiego szkoła wzięła udział w nabożeństwie zorganizowała poranki w poszczególnych klasach. oraz wysłuchała przemówienia p. Ministra W. R. i O. P. transmitowanego przez radjo.

6-VI-36 r. Starsze klasy tutejszej szkoły wyjechały na wycieczkę do Sandomierza, której celem było zaznajomienie dzieci. 1) urokiem z miastem, 2) przeszłością i teraźniejszością Sandomierza 3) komunikacją autobusową.

19-VI-36 r. odbyła się wycieczka w celu wychowawczym całej szkoły, do pobliskiego lasu.

21-VI-36 r. uroczyste zakończenie roku rozpoczęło się nabożeństwem w kościele. W szkole odbyło się uroczyste zebranie rodzicielskie, na które złożyły się popisy dzieci, sprawozdanie kierownika szkoły, rozdanie świadectw uczniom, którzy ukończyli szkołę, oraz ogólne podziękowania i pożegnania.

Rok szkolny 1936/37

W roku szkolnym 1936/37 zaszły zmiany wśród dotychcza
sowego Grona Nauczycielskiego. Na miejsce p. Mariana Lo
borskiego został mianowany p.o. kierownikiem szkoły
p. Wincenty Jaśkiewicz. Z dniem 1 września 1936 roku z
ta mianowana pismem Inspektoratu Szkolnego Ostrowieck
go na stanowisko tymczasowej nauczycielki p. Olga Szczerc
Rok szkolny rozpoczęto nabożeństwem dnia 3 września, po
nastąpiło posiedzenie Rady Pedagogicznej na której u
stąpił podział pracy zalorocznej. W tym roku szkolnym
po raz pierwszy oddział VII (siódmy) zaczął uczyć się w
no. Liczba dzieci zapisanych do szkoły wynosi 245,
które są rozmieszczone w sześciu klasach (oddziałach). Kl
sa I liczy 49 dzieci, kl. II – 57 dziecko, kl III – 62 dzieci, kl. IV
kl. V – 32 dzieci, kl. VI – 19 dzieci. Wychowawcą kl. I i IV jest
p. Kwiatkowska Maria, kl. II p. Olga Szczerczak, kl. III
p. Janina Okulska Jaśkiewicz, kl. V i VI p. Wincenty Jaśki
W dniu 11 listopada dzień ten obchodzono bardzo uroczy
ście. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w miejsco
wym kościółku, a po Mszy Świętej odbyła się w szkole
akademia na którą złożyły się śpiewy, wiersze, przemówie
nie, jak również dzięki inicjatywie tak w latach ubie
głych jak i teraz p. Janinie Jaśkiewiczowej została od
grana sztuczka przez drużynę szkolną pod tytułem
„Obrońcy Lwowa" W czasie ferii Bożego Narodzen
zostały odegrane jasełka przez dzieci szkolne p. t.
„Z gwiazdą" również pod kierunkiem p. Janiny
Jaśkiewiczowej.

Staraniem kierownika szkoły, było prowadzone do
żywianie dzieci szkolnych od dnia 14 stycznia 1937 r.

Fundusze na dożywianie dzieci otrzymano z Komitetu Opieki nad dziećmi i młodzieżą w Sandomierzu w sumie 155 zł. Z organizacyj istniejących w szkole najlepiej rozwija się Kło P. C. K. Organizacja ta otrzymała apteczkę wycieczkową od Głównego Zarządu P. C. K. w Warszawie.

W związku z samokształceniem Grona p. Janina Jaśkiewicz referowała „Praca domowa ucznia szkoły powszechnej".

W dniu 11 maja wizytował tutejszą szkołę p. podinspektor szkolny Dr. Łabuzeski Józef

W maju odbyła się wycieczka klasy III i IV do Rytwian, zwiedzając stację kolejki, urząd pocztowy, tartak, cegielnię. W dniu 21 czerwca odbyło się uroczyste zakończenie roku szkolnego.

Pani Janina Jaśkiewicz naucz. urodzona w Połańcu, seminarium nauczycielskie ukończyła w Sandomierzu, a w 1927 roku objęła pierwszą posadę nauczycielską w Brzezowo-Łęgu w powiecie pranyskim. - Okólnikiem p. Inspektora w Sandomierzu z dnia 7 listopada 1928 r. została mianowana p. Janina Jaśkiewicz na stanowisko nauczycielki 2 kl. publicznej szkoły powszechnej w Strzegomiu z dniem 15 listopada 1928 roku.

Okólnikiem p. Inspektora Szkolnego w Sandomierzu z dnia 26 listopada 1928 r. został mianowany p. Wincenty Jaśkiewicz na stanowisko nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Strzegomiu z dniem 1 grudnia 1928

[illegible] nauczycielskie ukończyła w Jędrzejowie, posadę nauczyciela w szkole powszechnej w Strzegomiu objęła 6 grudnia 1928 roku.

Pani Maria Kwiatkowska urodzona w Łowiowie powiecie sandomierskim, seminarium nauczycielskie ukończyła w Sandomierzu. Pierwszą posadę nauczycielki objęła w 2kl. szkole powszechnej w Obrazowie w tutejszym powiecie w charakterze nauczycielki kontraktowej. Pismem p. Inspektora szkolnego w Sandomierzu została mianowana p. Maria Kwiatkowska na stanowisko nauczycielki 4kl. publicznej szkoły powszechnej w Strzegomiu w dniu 5 lutego 1933 roku.

Olga Szczerczak

Pismem p. Inspektora szkolnego w Ostrowcu została mianowana p. Olga Szczerczak na stanowisko nauczycielki 4kl. publicznej szkoły powszechnej w Strzegomiu z dniem 1 września 1936 roku. Pani Olga Szczerczak urodzona w Gorlicach w powiecie gorlickim, seminarium ukończyła w Gorlicach, posadę nauczycielki w Strzegomiu objęła 1 września 1936 roku.

Czytała
St. Tabaczyńska
16. V. 1936 r.

Rok szkolny 1937/38

Rok szkolny rozpoczęto 3 września Mszą św., która została odprawiona w tutejszym kościele dla dzieci szkolnych. Personel nauczycielski został bez zmian. Dzieci zapisanych było w tym roku 253, które zostały rozmieszczone w sześciu oddziałach (klasach). Wychowawcą klasy pierwszej i czwartej jest p. Janina Jaśkiewicz, kl. III p. Olga Krzyżanek, kl. II i V p. Maria Kwiatkowska, a kl. II p. Wincenty Jaśkiewicz. Klasa II uczy się oddzielnie i ma swoją izbę. Klasa I liczy 52 uczniów, klasa II 42 uczniów, kl. III - 55 uczniów, kl. IV - 57 uczniów, klasa V - 29 uczniów, kl. VI - 18 uczniów.

W czasie Tygodnia Szkoły Powszechnej od 2.X do 8.X z międzynarodowym Kołem T.P.B.P.I.P. urządzono zbiórkę uliczną przy pomocy dzieci szkolnych i młodzieży. Zbiórka uliczna dała dochodu 11zł 45gr. W dniu 31 października w szkole odbył się poranek zorganizowany przez dzieci szkolne przy pomocy nauczycielstwa, wykazujący potrzebę i znaczenie idei Oszczędności. Po raz pierwszy w tym roku szkoła otrzymała pomoce do zajęć praktycznych, zakupione przez T.P.B.P.I.P. w Krakowie. Celem zaopatrzenia tutejszą szkołę w pomoce naukowe do wszystkich przedmiotów, tutejsza szkoła wpłaca każdego roku (przez siedem lat) 40zł.

Dzień Odzyskania Niepodległości, pomimo deszczu i wielkiego błota, wypadł uroczyście. Liczny udział w uczczeniu tego dnia wzięły dzieci szkolne i miejscowe organizacje.

Dzień Imienin Pana Prezydenta uczczony był

ze szkolne.

W związku z zamokształceniem Grona p. Janina Ja
kiewicz zreferowała „Rola opiekuna klasowego
w szkole powszechnej"

W dniu 15 maja 1938r. organizacja tutejszej szko
P. C. K. pod kierunkiem p. Janiny Jaśkiewicz
odegrała sztuczkę p. t. „Wesele kwiatów" Liczn
udział w tym przedstawieniu wzięła młodz
ież ludowa.

16 maja 1938r. wizytował tutejszą szkołę p. prodn
ispektor szkolny Dr. Łabrzeski Józef.

W dniu 25 maja chór tutejszej szkoły brał udzia
w święcie pieśni w Połańca

21 czerwca 1938r. odbyło się uroczyste zakończeni
roku szkolnego.

Rok szkolny 1938/39

Bieżący rok szkolny rozpoczęto 5 września, na skutek
zarządzenia M. W. R. i O. P. Grono Nauczycielskie zostało
bez zmian. Dzieci do szkoły zapisanych było 255 i roz-
mieszczono ich w sześciu klasach (oddziałach). W klasie
pierwszej zapisanych było 53 uczniów, w klasie drugiej
50 uczniów, w klasie trzeciej 48 uczniów, w klasie czwartej
47 uczniów, w klasie piątej 34 uczniów, w klasie szóstej 24 u
Każda klasa uczy się oddzielnie. Wychowawcą klasy pier
wszej i czwartej jest p. Trzeciak Olga, klasy drugiej p. Ja
na Jaśkiewicz, klasy trzeciej i szóstej p. Maria Kwiatkowska,
klasy piątej p. Jaśkiewicz Wincenty.

W czasie Tygodnia Szkoły Powszechnej (od 2 X - 8 X.) trwała
zbiórka na rzecz T. P. O. P. P. Szkolna Kasa Oszczędności zorga
nizowała w dniu 31 X. 1938r. poranek, wykazując stan

uporządkowaniu całej szkoły i potrzebę uporządkowania w naszym środowisku. Jak w latach ubiegłych tak i w tym roku szkoła otrzymała pomoce naukowe do nauki rachunków i geometrii, 12 książek do biblioteki szkolnej, globusy oraz fizyczną mapę Europy.

Dzień Odzyskania Niepodległości odbył się uroczyście. Dzień Imienin Pana Prezydenta uczczony był porankiem w szkole. W dniu 7 maja P.C.K. pod kierunkiem p. Janiny Jaśkiewicz urządziło w szkole „Dzień Matki". Na uroczystość tę złożyła się akademia oraz inscenizacja bajki p.t. „Leśnej ozdoby". Akademia oraz inscenizacja opracowana przez członków P.C.K. Liczny udział w tej uroczystości wzięło miejscowe społeczeństwo. 20 maja 1939 r. klasa szósta miała lekcję z j. polskiego i geografii na konferencji rejonowej w Połańcu. Lekcję z j. polskiego prowadziła p. Maria Kwiatkowska, lekcję z geografii prowadził p. Wincenty Jaśkiewicz. W dniu 25 maja 1939 r. wizytował tutejszą szkołę pan podinspektor szkolny Dr. Józef Łabrzeski. 7 czerwca chór tutejszej szkoły brał udział w święcie pieśni w Połańcu.

Staraniem kierownika szkoły został ogrodzony ogródek szkolny, zrobiono studnię dla szkoły, przystąpiono do wykończenia na parterze od strony wschodniej jednej sali szkolnej oraz mieszkań dla nauczycielstwa. 21 czerwca odbyło się uroczyste zakończenie roku szkolnego.

Rok szkolny 1941/42

Pismem Schulamtu w Ostrowcu Nr. 1024/1/42 z dn. 15 czerwca 1942 objęła obowiązki p.o. kierownika szkoły p. Maria Świątkowska. Dn. 21 czerwca t. r. w obecności świadków - sołtysa Jana Rudka i Ludwika Świątkowskiego spisano inwentarz szkoły polsk. w Stroszowie. Odpis protokołu oddano do Schulamtu.
Od dn. 3 czerwca 1942 r. p. Maria Świątkowska prowadziła 5 klas w ogólnej liczbie dzieci 101.
Po przeprowadzeniu klasyfikacji rok szkolny zakończono 30 czerwca 1942 r.

Rok szkolny 1942/43.

Żadnych nieprzyjemności wydarzeń w tym roku szkolnym nie mogę zanotować. Uczyłam sama 137 dzieci, bo pomimo próśb i interwencji w Schulamcie nie nadesłano do Stroszowia drugiej siły. Klasa 4 i 5 z powodu b. słabej frekwencji uległa likwidacji w grudniu 42 r. Duża przerwa w nauczaniu spowodowana epidemią tyfusu plamistego trwała 4 tyg. Bezpośrednio potem rozkazano powrócić na kurs kolejowy w Opatowie (6 dni). W ciągu tego roku musiałam z polecenia gminy Osiek przeprowadzać różne spisy, co było dla mnie b. uciążliwe i powodowało ciągłe przerwy w nauce. Rok szkolny po przeprowadzeniu klasyfikacji zakończono 30 czerwca 43 r.

Rok szkolny 1943/44

... I rocznik 137 dzieci, nowa ta sama pomoc, niewygodna szkoła i groza zbliżającej się zimy...
Bardzo miłym i radosnym oczekiwanym wydarzeniem było mianowanie P. Anny Bujakiewicz na stanowisko kierownika do Ref. szkoły. Po wielu przeszkodach zgłosiła się do pracy 26 października 1943 r. Oddałam jej klasę pierwszą - 74 dzieci i trzecią - 18 uczn. Pozostałe klasy uczyłam w dalszym ciągu. Lekcje odbywały się bez większych przerw / spisy ginęły, jak zwykle, i 3 dni z powodu tarapatów. W nimi nabrakło drzewa. Byłby w grudniu Osiek, na leśniczówce i w gajowych nie pomogły. Postanowiłam nie przerywać nauki i zwróciłam się o pomoc do rodziców - przez dzieci szkolne. W ciągu 5 ciu dni / od 17. I. 44 r do 21 b. m. przywiozły na zaprzęgach 111 kup drzewa. Oprócz tego miejscowy proboszcz i pan Jagiełło i Piszka pan przysłali po 1/2 wozu.
Apel Kierownictwa szkoły, wspomniany przez wójta wsi Stanisława Władysława Kalwiana, wydał plon i natychmiast odpowiednie owoce. Następnego dnia 1. sm. 22 stycznia leśnictwo Krajków przysłało dwa wozy i 3 zaprzężone przez kobiety leśne odwieziono do szkoły. Tej zimy, jak nigdy dotąd, było w klasach przyjemnie ciepło.
Niezwykłym wydarzeniem było zbadanie tej zimy badania lekarskie dzieci, przeprowadzone przez lekarza lekarskiego w Osieku. Lekarz stwierdził zły stan odżywiania i długi proces trawienia, spowodowany głodowymi warunkami wsi, pogorszonymi jeszcze wojną.

W marcu 44 r. dostała w/g własnego uznania nominację do stanowiska p. Osuchowska, ale uznała tę placówkę za niemożliwą do pomyślenia.
W kwietniu b. r. wojny szkolny Jan Pietrzaszki podchodował na pracę motywując to, niestety, zupełnie słusznymi uwagami. Sobowy jego i żona zniknęli, ulegały co jakiś czas zmianie, pomimo gorących protestów kierownika szkoły. Wojny nie otrzymał dotąd w gminy ani jednego kawałka na ubranie lub obuwie / kierow - jeden (!) / łapatki, nafty i mioły brał na swój rachunek. Należy tu stwierdzić, że stanowisko gminy Osiek jest niepomyślne, jeśli chodzi o szkołę, a szczególnie tutejsza - oddalona od gminy 10 km. jest zaniedbana po macoszemu.
Dnia 22 go stycznia 43 r. wniosłam w dziennik całość gruntu, oddanego szkole przez gminę Osiek cały ten rok mimo tylego kierownika J. Janina jakimkolwiek korzystała z tej ziemi, wynosiło działki 2½ m. / dwa i pół morga /
Po przeprowadzeniu klasyfikacji i matury ustnej w miejscowym kościele rok szkolny zakończono dn. 4. VII. 44 r. na podstawie zarządzenia Schulamtu.

Rok szkolny 1944/45

rozpoczął się 14 września nabożeństwem w Kat. kościele. Po pięciotygodniowej nauce szkoła została zajęta przez władze sowieckie na szpital wojskowy. / W dniu 1. VIII. 44 r. zjawiły się w Strzegomiu pierwsze patrole Czerwonej Armii./

Moje starania i prośby o przydzielenie lokalu na ten cel nie przyniosły pożądanych wyników ze względu na olbrzymią ilość wojska i wysiedlonych, zajmujących wszystkie kwatery i budynki gospodarcze. W rezultacie kazano mi przerobić do nowego Roku./

Jedynym dowodem opieki Gminy Osiek nad naszą szkołą było zawiadomienie mnie w liście-prośbie k. T. o przydziale p. Tokarskiej z Duchanowic 3 ch mórg gruntu ornego w ziemi, wydzierżawionej mi przez gminę od 1943 r.

W odpowiedzi do Zarządu Gminnego zaznaczyłam, że wolne 3 chaty w Strzegomiu będą napewno obsadzone i decyzja ta jest konieczna dla nauczycielstwa kat. szkoły. Dla wyjaśnienia dodam, że jako nauczycielka otrzymałam do tej pory tylko 56 a gruntu / Odpowiedź na to pismo była rzeczona Komisji Gminnej w dniu 13 go kwietnia 45 r. i wydzieleni przydzielonej ziemi w ilości 3 ch mórg. Ziemia ta do tej pory leży ugorem, co przyczyniło mi b. wiele strat moralnych i szkód materialnych.

Nie rozpoczęłam nauki w styczniu, jak było przewidziane, ponieważ rozlokowane ewakuowane

w tym roku 1945 i otwarta w wiosce
w Jaworowicznu, na podstawie otkazenia gajo-
wego lasów państw. i sołtysa ludn. wsi.
Po siedmiu tygodniach wyjechałem znów na
wakacje. Tylko na prośbę P. Inspektora Szkol-
nego przyjechałem, by uporządkować szkołę
i kancelarię. oraz rozpocząć nauczanie.
W poniedziałek rozpoczęcia roku w dniu 19. III
byłem znowu aresztowany.
Dopiero 10. kwietnia rozpoczęła się normalna
nauka. Uczyłem sama ponad 190 dzieci:
w kl. 1 wszej 106, w drugiej 55, w trzeciej 21
w czwartej 12. Od 3 go czerwca 45 r. dosta-
łem nominację p. Katarzynę Majsak
na stanowisko nauczyc. kobiet. od dn. 3 go. VI.
Pony krótki rok zgłosiła się także p. Anna
Bujakiewicz. Rok szkolny zakończono
popisem uczennic po nabożeństwie
w dniu 4. lipca. 45 r.
Dwa podania o przeniesienie mię na stanowisko
nauczyc. do Publ. Szk. Powsz. w Jaworowicznu zos-
tały załatwione negatywnie, wobec czego pozo-
stawiam zwłoce się kierownictwa ludn. szkoły.
Tyczy starostwu Gminy Osiek, a następnie
władzom wsi, by jaknajszybciej uporządkowali
obowiązki drewnostwo szkoły i mieszkania
i przesłali tyć reńyzerami oraz na wiosnę.

Maria Kwiatkowska
p.o. kierownik szkoły.

Z Powiatu gm. Osiek

Rok szkolny 1945/46.

Rok szkolny rozpoczęto dopiero 26 września 1945 r. Powodem tak późnego rozpoczęcia nauki w tutejszej szkole był brak kierownictwa, sił nauczycielskich i niemożność wydobycia od sołtysów podwody dla powrotu nauczycielki do Sandomierza, w celu uproszenia Pana Inspektora o siły nauczycielskie. Na miejsce P. Marii Kwiatkowskiej objęła obowiązki p.o. kierownika szkoły od dnia 20 września 1945 r. p. Bujakiewicz Anna. W cztery dni po objęciu obowiązków kierownika, zgłosił się do pracy w tutejszej szkole, jako siła niekwalifikowana P. Pietrusiak Michał, rodem z Długołęki gm. Osiek. Od 1 października zgłosił się do pracy tej jako siła niekwalifikowana P. Drózdż Wacław, mieszkania tutejszej wioski. Zaraz po opuszczeniu gmachu szkolnego przez wojsko rosyjskie klasy były nie bielone, Zarząd Gminy naraz wyliczył tylko dwie sale i kancelarię, resztę obiecano wyjścić później, ale tego mimo zwracania się kierownictwa do Gminy, nie uczyniono. Muszę zaznaczyć jak i moi poprzednicy, że stanowisko Gminy Osiek do szkoły w Strzegomiu jest nieprzychylne. Z początkiem roku szkolnego, odbyło się zebranie rodzicielskie, na którym omówiono Opiekę szkolną, a kierownictwo zwróciło się do rodziców o wyjaśnianie rozjeżdżonego boiska szkolnego, i ogrodzenie ~~ogrodzenie~~ ogródka szkolnego, bo drzewa nie krokują. Obiecali, ale nie wykonali, co świadczy o braku wielkich zainteresowań szkołą. Boisko szkolne z pomocą dziatwy na lekcjach zajęć praktycznych i w czasie przerw wyjaśniał nauczyciel

istnieje, bo brak płotów. Ustępy zrujnowane. Dachówka na budynku szkolnym zerwana i uszkodzona, a w czasie deszczu przeciekają sufity w klasach. Nieukończony budynek mieszkalny dla nauczycieli niezabezpieczony, niszczeje i zamienił się na ustęp gromadzki. Przez pole szkolne i boisko mieszkańcy bezprawnie uczynili sobie drogi, bo tak wygodnie, a że skarg trzeba się wdać do Pana Boga. Nauka w szkole odbywała się normalnie. Liczba zapisanych dzieci 235, z tego parę wyjechało z rodzicami na Pomorze, a przybyły częściowo dzieci z Muchawca. Rad kanier mamy aż do 5 maja chcemy na zapoczątkowanie społecznej świetlicy szkoły i przebyrania na archiwum. Na zastępstwo przydzielono T. Dąbrówkę Kazimierza nauczyciela z Suchawoli. Pan Dąbrówka Kazimierz objął swoje obowiązki od dnia 13 maja. Pan Pietrusiak Michał równocześnie wyjechał na kurs do Landamiera. Wiosną roku w Osieku odbędą się dwie konferencje rejonowe, a w Landamiera trzytygodniowy kurs dla kierowników. Na kurs pojechał tylko T. Dąbrówkę, a ja pozostałam bo nie otrzymałam podwody. W Sołowiu w odległości 7 km. od Storegarnia w dniu 12 maja miały miejsce uroczystości Kościuszkowskie z okazji 150 lecia Uniwersału.
Od 20 czerwca w budynku szkolnym została wyjęta na kwatery dla M.O. wg Bezpieczeństwa jedna sala szkolna, bez otrzymania pozwolenia na wyjęcie tejże sali. W czasie przerw wszystkie dzieci idące na boisko psem, którego trzymamy dla własnego bezpieczeństwa.
Dla popisu stawiano w drużbie budynku szkolnego w czasie lekcji i próbi na zakończenie roku szkolnego. Na zakończenie roku szkolnego odegrała dziatwa szkolna sztuczkę p.t. „W gościnie u Kosi" ze śpiewa-

mi i towarami. Przedstawienie dla starszego społeczeństwa miało się odbyć w dniu 29 czerwca, a dochód przeznaczano na powiększenie biblioteki szkolnej i pomoce naukowe. Z przyczyn od nas niezależnych władze okupujące szkołę od 20 czerwca na dwie godziny przed rozpoczęciem nie pozwoliły na urządzenie przedstawienia. Budynek szkolny w dniu 30 czerwca 1946 roku był lokalem dla Głosowania Ludowego.

Dnia po zakończeniu roku szkolnego przyjechał do Strzegomia Zarząd Gminy, oglądnął wielkie zniszczenia w budynku szkolnym i dojściu szkolnym, a w czasie wakacji ma być przeprowadzony remont. Oby ich słowa zamieniły się w czyn.